

Kammerater. Som gammel Arbejder er det med Stolthed, jeg ser en af min egen Klasse tage Plads ved Ministerbordet. Ærede Medlemmer af andre Partier finder maaske, at det kun er noget ubetydeligt, men jeg tør forsikre Dem, at for mig og mine Meningsfæller er det noget stort, der er sket ved denne Lejlighed, at en Arbejder er rykket op og har taget Plads ved Ministerbordet, og det er ikke saa underligt. Jeg vil bede de Herrer tænke tilbage, særlig vil jeg bede de gode Landmænd tænke sig 30—40 Aar tilbage — da faldt min Barndom —, den Gang blev den Tanke, at Gaardmænd og Husmænd skulde komme til at sidde i Kongens Raad, blive Ministre, modtaget med Latter af de da regerende. Men hvad der gjaldt for Bondestanden i saa Henseende, gjaldt i langt højere Grad for Arbejderklassen. Min Ungdom faldt i den Tid, da Socialdemokratiet var i Færd med at rejse sig i de store Provinsbyer, og jeg har i min Ungdom gennemlevet de Kaar, som vort Parti den Gang har maattet døje, og jeg forsikrer Dem, at de var ikke morsomme. Både i offentlige Forsamlinger, paa Arbejdspladserne og overalt blev det Parti, jeg tilhører, ringeagtet, og Arbejderne blev forfulgt paa mangfoldige Maader af Arbejdsgiverne. Op igennem Aarene er dette Forhold blevet fortsat, og som Socialdemokrat husker jeg grant, hvorledes saadanne Folk mange Gange er blevet stempet som ansvarløse og samvittighedsløse Ophidsere og Agitatorer.

Naar nu en af vort Partis første Mænd tager Plads blandt Ministrene, maa de Herrer kunne forstaa, at det er med virkelig Glæde, jeg ser det, saa meget mere, som denne Mand nyder den mest ubegrænsede Tillid indenfor det Parti, jeg tilhører, og jeg føler mig overbevist om, at naar han en Gang forlader Ministerbordet, vil han være i Besiddelse af den samme Tillid indenfor Arbejdernes Kreds, som han nu nyder. Jeg ser ganske vist, at der i Pressen og paa Møder allerede er rettet skarpe Angreb paa denne Regering. Jeg tror nu ikke, at disse Angreb betyder meget. Naar den højtærede Finansminister har faaet det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) anbragt foran sig, og den højtærede Kirkeminister har faaet det ærede Medlem fra Fakse (Stauning) anbragt foran sig, og de to danner Yderfløjene i denne Regering, er det neppe med Frontangreb, man skal styrte denne Regering, og de gode Folk paa Møderne

og i Pressen tager vist meget fejl, naar de tror, at det er den Fremgangsmaade, der skal anvendes for at komme denne Regering til Livs, og det skulde for Resten gøre mig ondt, hvis disse Bestræbelser skulde lykkes. Jeg tror, der er mange Mennesker i dette Land, som ønsker, at den nuværende Regering maa blive siddende længe i den Skikkelse, den har nu, og i alle Tilfælde maa blive siddende, saa længe denne Krig varer. Jeg er ikke blind for, at den nuværende Regerings Sammensætning har sine Mangler, det er aabenlyst; og det er meget muligt, at den Idé, som Kongen fremsatte om Dannelsen af en Samlingsregering, hvori alle Partier var repræsenterede i Forhold til deres virkelige Tal, vilde have haft Fordele, naar man ikke kunde beholde den gamle Regering uforandret, hvilket efter min Opfattelse vilde have været det bedste. Jeg tror, at man her i Danmark som i de øvrige europæiske Lande fremtidig kommer til at tage op til Overvejelse, hvorvidt det hidtidige politiske System, der er praktiseret i Europa, ikke har sine store Mangler, som bør afhjælpes.

Jeg kan ikke se bort fra, at de parlamentariske og politiske Forhold i de europæiske Lovgivningsmagter har haft deres store Del i den skrækkelige Katastrophe, som har ramt Europa. Hvis man havde haft Regeringer, hvori de forskellige politiske Partier havde været repræsenterede efter deres Styrke, vilde man i Tyskland have haft en Bebel eller Scheidemann og i Frankrig en Jaurès eller Guesde i Regeringen, og jeg kan ikke tænke mig, at disse Regeringer vilde have arbejdet saaledes, at en saa frygtelig Verdenskrig, som nu raser, var blevet mulig. Jeg tror, at naar Kanonerne en Gang er forstummede i Europa, og man skal til at gøre Regnskabet op og lægge Planer om, hvorledes man skal genrejse sig efter denne forfærdelige Ulykke, kommer man ogsaa til at overveje, om ikke ogsaa de hidtidige politiske Forhold har haft deres Mangler, som der bør bødes paa. Og saa vilde jeg tænke mig, at en Socialdemokrat ikke mere vilde komme til at forlade Ministerbordet. Det er nemlig min faste Overbevisning, at Arbejderklassens Interesser kræver, at der sidder Arbejdere i Regeringerne i de forskellige Lande, og derfor er den Omstændighed, at Stauning er blevet udnævnt til Minister, en stor og glædelig Begivenhed for mig.

Desværre har min Partifælle ikke faaet noget bestemt Ministerium at raade